

බිත්තැන්නේ වාරිකර්මාන්තය පිළිබඳ විමසුම

ඩී.එම්.ප්‍රියංගිකා පුෂ්පලතා⁶²

බිත්තැන්න ප්‍රදේශය වර්තමානයේ උභව හා නැගෙනහිර පළාත් කේන්ද්‍ර කර ගෙන පදියතලාව, මහඔය, දෙහිඅත්තකණ්ඩිය, රිදීමාලියද්ද, මහියංගනය හා මිණිපේ යන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසවලින් සමන්විතය. ක්‍රී සිංහලයේ රුහුණ රාජධානියේ සොරබොර රට, පඟරගම්මන රට, කොකාගල රට ලෙස බෙදී පැවති බිත්තැන්න උඩරට පාලන සමයේ බිත්තැන්න පත්තුව නම් විය. නැගෙනහිරින් මගලවටාන ඔය, දකුණින් කරදැත්තා ඔය, බටහිරින් මාදුරා ඔය, උතුරෙන් පොළොන්නරු සහ මඩකළපු දිස්ත්‍රික්ක මායිම් කොටගත් බිත්තැන්න ප්‍රදේශය මෙම පර්යේෂණයේ අධ්‍යයන ක්‍ෂේත්‍රය වේ. බිත්තැන්නේ සමාජ, ආර්ථික, දේශපාලන කරුණු සම්බන්ධයෙන් තොරතුරු පියසේන කහඳගමගේ, පියදස උඩවත්ත, සඳුරුවන් ලොකුහේවා යන අයගේ කෘතිවල සඳහන් වූවද වාරි කර්මාන්තය සම්බන්ධයෙන් ඔවුන් පුළුල් අධ්‍යයනයක් කර ඇති බව නොපෙනේ. බ්‍රෝහියර් ලක්දිව වාරි කර්මාන්තය සම්බන්ධව කළ පර්යේෂණවලදී බිත්තැන්න ප්‍රදේශයේ වාරි කර්මාන්ත කිහිපයක් පිළිබඳව අධ්‍යයනය කර තිබේ. ලක්දිව රාජධානිවලින් පරිබාහිරව පැවති බිත්තැන්නේ වාරි කර්මාන්තයට ලැබුණු රාජ්‍ය අනුග්‍රහය කෙබඳුද? ඉහල තාක්ෂණික ක්‍රමවේද භාවිතකර තිබේද? වාරි කර්මාන්තය හා බැඳී බිත්තැන්නේ ආර්ථිකය කෙබඳු තත්ත්වයක පැවතුනද? බිත්තැන්නේ වාරි කර්මාන්තය බිඳවැටීමට හේතු මොනවාද? යන ප්‍රශ්නවලට ඔවුන්ගේ පර්යේෂණවලින් පැහැදිලි පිළිතුරු ලබාගත නොහැකි ය. ඒවාට පිළිතුරු සැපයීම අරමුණු කර ගෙන කරනු ලබන මේ පර්යේෂණය ඉතා වැදගත් යැයි සැලකිය හැකි ය. මෙහිදී රඹකැන් ඔය ජලාශය, සොරබොර වැව, මාදුරුඔය ජලාශය හා මිණිපේ අමුණ ඇතුළු වාරි කර්මාන්ත වැදගත්වේ. මෙම අධ්‍යයනයේ දී ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික සාහිත්‍ය මූලාශ්‍ර අධ්‍යයනය, ක්‍ෂේත්‍ර අධ්‍යයනයකිරීම, සම්මුඛ සාකච්ඡා පැවැත්වීම ඔස්සේ තොරතුරු ලබාගන්නා ලදී. සද්ධාතිස්ස රාජ්‍ය සමයේ බිත්තැන්න ඇතුළු දිගාමඩුල්ල ප්‍රදේශය ලක්දිව ධාන්‍යාගාරය බවට පත් ව තිබුණි. එම ආර්ථික සමෘද්ධියේ කේන්ද්‍රය වූ වාරි කර්මාන්තයේ පරිහානිය රාජධානි නිරිතදිගට විතැන් වීමත් සමඟ ආරම්භ වී 1818 කැරැල්ලෙන් පසු සම්පූර්ණයෙන් ම විනාශ වුණි. පසුකාලීනව වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව, ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන හා මහවැලි අධිකාරිය පිහිටුවා ඒ ඔස්සේ වාරි මාර්ග සංවර්ධන කටයුතු සිදු කළ බව ද පෙනේ. වාරි කර්මාන්තයෙන් ස්වයංපෝෂිත බිත්තැන්නේ ප්‍රෞඪ අභිමානය මෙම පර්යේෂණය තුළින් වඩාත් තහවුරු වේ.

ප්‍රමුඛ පද: බිත්තැන්න, වාරිකර්මාන්තය

⁶² ඉතිහාස අධ්‍යයනාංශය, ශ්‍රී ලංකා රජරට විශ්ව විද්‍යාලය.